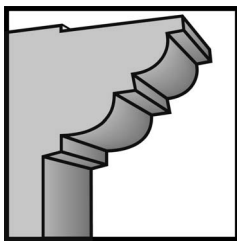

XXIX Konferencja Naukowa *Kamień w złożu, krajobrazie i architekturze* – Kielce, 20.09.2024 – słowo wstępne do bloku artykułów

W tegorocznej, XXIX edycji konferencji wzięło udział 55 osób, reprezentujących 6 placówek naukowych oraz 13 instytucji i firm. Gośćmi honorowymi byli: zastępca dyrektora ds. państwowej służby geologicznej PIG-PIB dr Olimpia Kozłowska, przedstawicielka Departamentu Geologii Ministerstwa Klimatu i Środowiska mgr

Agnieszka Sternicka, kierownik Katedry Gospodarki Zasobami Mineralnymi PAN prof. dr hab. inż. Marek Nieć, kierownik ds. geologii i wsparcia górniczego *Holcim Kruszywa Sp. z o.o.* mgr inż. Wojciech Chudzik, regionalny dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach mgr inż. Iwona Kędzierska-Gębska, geolog powiatowy ze Starostwa Powiatowego w Kielcach mgr inż. Katarzyna Łątka, geolog powiatowy z Urzędu Miasta Kielce mgr Grzegorz Grzegorzewski, kierownik Europejskiego Centrum Edukacji Geologicznej dr inż. Tomasz Łątka oraz przewodniczący Zarządu Stowarzyszenia Gmin *Geopark Świętokrzyski* mgr Michał Poros.

Konferencję otworzyła mgr inż. Ewelina Bąk, która przywitała wszystkich zebranych, następnie dyrektor Oddziału Świętokrzyskiego PIG-PIB dr Sylwester Salwa podziękował uczestnikom, a w szczególności gościom za przybycie i przekazał głos dyrektor Olimpii Kozłowskiej. Podkreśliła ona znaczenie tej konferencji, o zróżnicowanej tematyce, dla przepływu informacji pomiędzy placówkami naukowymi a instytucjami, w tym samorządowymi i firmami. Wskazała na brak referatów dotyczących problemów przemysłu wydobywczego, związanych, w regionie świętokrzyskim, głównie z kurczeniem się obecnych terenów eksploatacyjnych i pozyskiwaniem nowych.

Następnie dyrektor Sylwester Salwa złożył na ręce Agnieszki Sternickiej podziękowanie dla Ministra Klimatu i Środowiska za objęcie XXIX edycji Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej *Kamień w złożu, krajobrazie i architekturze*, patronatem honorowym, która podkreśliła fakt, że konferencja stanowi bardzo dobrą platformę do wymiany doświadczeń z różnych dziedzin związanych z pozyskaniem, obróbką i zastosowaniem surowców skalnych.

Program konferencji był wyjątkowo bogaty. Wygłoszono 13 referatów o interesującej i zróżnicowanej tematyce.

Autorem pierwszych dwóch prezentacji był przedstawiciel Ministerstwa Klimatu i Środowiska – dr Michał Ruszkowski. W pierwszym referacie wskazał niskie koszty produkcji jako główną przyczynę dominacji chińskich produktów na rynku kamieniarskim. Niewielkie zainteresowanie społeczeństwa wyrobami kamieniarskimi tłumaczył brakiem przekazu, że mogą być one tanie i konkurencyjne w stosunku do wykonanych z innych surowców. Jako mankament przemysłu kamieniarskiego wskazywał brak różnicowania nazewnictwa skał, które obecnie ogranicza się do trzech: granit, marmur i piaskowiec. W drugiej prezentacji

skupił się na promowaniu przemysłu kamieniarskiego i przedstawianiu jego historii we współczesnej pop kulturze: komiksach, grach planszowych i komputerowych oraz filmach.

W kolejnych wystąpieniach omówiono:

- ❑ budowę geologiczną złoża środkowodeńskich wapieni Bolechowice, historię ich eksploatacji, sięgającą XVI w., oraz przykłady zastosowania; wskazano na fakt zniszczenia złoża, jako surowca blocznego, na skutek wadliwej eksploatacji z zastosowaniem materiałów wybuchowych;
- ❑ środowisko sedimentacji żyweckich wapieni stromatoroidowo-koralowcowych, eksploatowanych w Kopalni Kruszywa *Osiny*;
- ❑ budowę geologiczną wzgórza Wietrznia w Kielcach oraz historię eksploatacji środkowodeńskich wapieni w kamieniołomach Wietrznia, Międzygórze i Międzygórze II, zlokalizowanych na tym wzgórzu, a stanowiących obecnie rezerwat przyrody im. Zbigniewa Rubinowskiego, administrowany przez *Geonaturę Kielce*;
- ❑ budowę geologiczną złoża dolnotriasowych piaskowców tumlińskich oraz historię ich wydobycia w kamieniołomie Wykień (Wzgórza Tumlińskie), sięgającą XIX w.;
- ❑ kryteria doboru skał stosowanych w konstrukcjach gabionowych, wskazano najczęściej popełniane błędy przy ich budowie;
- ❑ ocenę morfologii powierzchni spękań rozdzielczych w różnych typach piaskowców metodą profilometrii laserowej;
- ❑ scharakteryzowano, pod kątem petrograficznym, nowy, bardzo rzadki kamień dekoracyjny – dianit, nazywany niebieskim nefrytem, występujący na Syberii w południowej Jakucji;
- ❑ kamieniarkę dwóch romańskich budowli: opactwa cystersów w Jędrzejowie i kościoła pw. Świętego Jana Chrzyciela w Prandocinie;
- ❑ współczesną kamieniarkę kampusu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, która obejmuje skandynawskie i polskie granity, sudeckie oraz świętokrzyskie marmury;
- ❑ przykładowe geostanowiska południowej części Wzgórz Strzegomskich i wyniki ich waloryzacji; wskazano na fakt, że obszar ten, pomimo silnie rozwiniętego przemysłu wydobywczego, ma duży, lecz niewykorzystany potencjał geoturystyczny; podkreślono też brak tablic informacyjnych i ścieżek edukacyjnych;
- ❑ surowce skalne wykorzystane w architekturze Arabii Saudyjskiej, stanowiące na ogół materiał lokalny: prekambryjskie łupki krystaliczne, marmury i kwarcce oraz negoęńskie wapienie.

Anna Fijałkowska-Mader, Ewelina Bąk